

ΑΥΤΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ
ΚΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ
ΚΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΜΙΑΝΤΟΛΙ

Πώς έπρομελετήθη η έναντιον
τής Έλλάδος έπιθεσις.

«Πρόκειται περί ένεργειας, τήν δοιάν
έσκεψην ώριμως ἐπὶ μακρὸν καὶ ἀπὸ
πολλῶν μηνῶν, πρὸ τῆς εἰσόδου μας
εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἔτι ἐνωρίτερον,
πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πανέμου».

(Ντούτσες 10/10/1940)

ΑΘΗΝΑΙ
= 1944 =

ΕΝΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟ
ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

ΒΙΒΛΙΟΦΩΝΗ
Α. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

ΑΥΤΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ

ΚΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ

ΚΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΜΠΑΝΤΟΛΙΟ

Πῶς ἐπρομελετήθη ἡ ἐναντίον
τῆς Ἑλλάδος ἐπίθεσις.

«Πρόκειται περὶ ἐνεργείας, τὴν ὅποιαν
ἐσκέψθη ὦρίμως ἐπὶ μακρὸν καὶ ἀπὸ
πολλῶν μηνῶν, πρὸ τῆς εἰσόδου μας
εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἔτι ἐνωρίτερον,
πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου».

(Ντοῦτος 15) 10/1940)

AΘΗΝΑΙ
= 1944 =

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

“Όταν την 3ην πρωΐνην ώραν της 28ης Οκτωβρίου 1940 διετάλεσ Πρεσβευτής κ. Γκράτος εξηπνούσε τὸν τότε Ελληνα πρωθυπουργό, καὶ τοῦ ἐπέδιε τὴν διακοίνωσιν, κανεὶς δὲν ἔπιστευσε εἰς τὰς «δικαιολογίας» τῆς θαρράρου φασιστικῆς ἐπιθυμούλης. Βέβαια, οὐδοί ἐγνωρίζαμε δτι ἡ φασιστικὴ Κυβέρνησις τῆς Ρώμης ζητοῦσε νὰ εῦρῃ ἀφορμὲς διὰ νὰ μᾶς ἐπιτεθῇ. Μάλιστα καὶ κάποιοι δισταχμοί. Μήπως εἶχε δίκηο ἡ Φασιστικὴ Κυβέρνησις; Μήπως πραγματικὰ ἡ Ελληνικὴ Κυβέρνησις, δικαιολογημένα ἡ ἀδικαιολόγητα, δὲν εἶχε τηρήση τὴν πλέον ἀφογη σύδετερότητα εἰς τὴν μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων εὐρωπαϊκῶν παρατάξεων σύρραξιν; Όχι, δέδοιτα. Διότι ἡ ἐπίθεσις εἶχε προμελετηθῆ καὶ προκαποφασισθῆ!

Καὶ εἶναι γνωσταὶ αἱ δικαιολογίαι τῆς Κυβερνήσεως Μουσσολίνι, ποὺ περιελήφθησαν εἰς τὴν ίταμήν Ιταλικὴν ἀγαγνώσιαν:

Τὰς διενθυμίζομεν εἰς τὰ κύρια σημεῖα τους εἰς τοὺς ἀγαγνώστας μας:

Κατηγορεῖτο ἡ Ελληνικὴ Κυβέρνησις δτι:

α) Ἐδέχθη ὅπως δ Ἀγγλικὸς στόλος χρησιμοποιήσῃ κατὰ τὴν ἔξελιξιν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τὰ χωρικὰ ὅδατα, τὰ παράλια καὶ τοὺς λιμένας τῆς Ελλάδος, ηδύργησε τὸν ἀνεφοδιασμὸν τῶν Ἐναερίων Βρετανικῶν Δυνάμεων, ἐπέτρεψε τὴν δργάνωσιν εἰς τὸ Ελληνικὸν Ἀρχιπέλαγος μιᾶς

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΜΕΤΑΞΑ,
ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ 16, ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΤΥ-
ΠΟΓΡΑΦΕΙΑ Α/ΦΩΝ ΡΟΔΗ,
ΟΔΟΣ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 42.

ὑπηρεσίας στρατιωτικῶν πληροφοριῶν ἐγκατίσιγ τῆς Ἰταλίας.

6) Ἀνέλαβε, ὅπως θέση εἰς τὴν διάθεσιν τῶν δυνάμεων τῶν εὑρισκομένων εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἰταλίαν σπουδαίας στρατηγικᾶς θέσεις ἐντὸς τοῦ Ἐλληνικοῦ Ἑδάφους, συμπεριλαμβανομένων ἀεροπορικῶν βάσεων ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ, προοριζομένων δι' ἐπίθεσιν ἐγκατίσιγ τοῦ Ἀλβανικοῦ Ἑδάφους.

γ) Προέδη εἰς προκλητικὰς ἐνεργείας ἔγκαντι τοῦ ἀλβανικοῦ ἔθνους, διὰ τῆς τρομοκρατικῆς πολιτικῆς, τὴν ἁποίαν σύσθετησεν ἔγκαντι τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Τσαμουριάς.

Εἶναι ἀκόμη γνωστὰ τὰ μεγάλα «κόλπα» τῆς Ἰταλικῆς διπλωματίας, ἀπέναντι τῆς Ἐλλάδος διὰ γὰ εὕρη «ἀφορμὰς» πολέμου. Ποιὸς θὰ λησμονήσῃ ἀλήθεια τὸν φόνο τοῦ Ἀλβανοῦ ἀρχιληστοῦ Νταούτ Χότζα, τὸν δρόποιον οἱ Ἀλβανοὶ καὶ οἱ Ἰταλοὶ παρέστησαν ὡς μεγάλον... Ἀλβανὸν πατριώτην;

Ἄλλα δὲ: θυμοῦνται τὴν ἀποστομωτικὴν ἀπάντησιν τοῦ «Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου» ποὺ ἀνέφερε σειρὰς ληστειῶν τοῦ Νταούτ Χότζα εἰς βάρος Χριστιανῶν καὶ Ὁθωμανῶν... Καὶ τὴν δραίαν τελευταίαν ἀποστροφὴν τοῦ σχετικοῦ ἀνακοινωθέντος:

«Ἐκ τῶν ἀνωτέρων συνάγεται διτοῦ διάκρισιν μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων, οὗτε δταν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξῃ τοὺς συνενόχους του, οὗτε δταν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξῃ τὰ θύματά του».

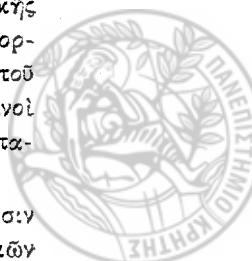
Προεβλήθησαν δμως καὶ ἄλλαι ἀφορμαὶ: Ἀνέφεραν δνδματα Ἀλβανῶν πατριώτων ποὺ σκοτώθηκαν δῆθεν ἀπὸ Ἐλληνας τρομοκράτας. «Ολαι αἱ πληροφορίαι μία-μία διεψύσθησαν.

Καὶ ἦταν πολὺ ἐνδιαφέροντα τὴν σχετικὴν πληροφορίαν τοῦ Πρακτορείου Ἀθηνῶν:

«Τὸ πρῶτον «θῦμα»—γράφει—δ Μαζχάρ Ρετζέπ ἐκ τοῦ χωρίου Χλομποτσάρι, εἶναι πρόσωπον ἀνύπαρκτον, καὶ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο οὐδεὶς φόνος διεπράχθη ἀπὸ τοῦ 1927, δτε εἰς Μουσουλμάνος εἶχε φονεύσει ἔτερον Μουσουλμάνον διὰ χρηματικὰς διαφοράς· τὸ δεύτερον «θῦμα» δ Ριζᾶ Κάλι ἐκ Παραμυθίας, ὑφίσταται πράγματι, πλὴν χάρει ἄκρας ὑγείας. Τὸ τρίτον «θῦμα», ἡ ὑπὸ τὸ δνομα Τζεμάλ Χότζα γυνή, ἐκ τοῦ χωρίου Καρδούναρι, εἶναι πρόσωπον ἀνύπαρκτον, οὐδενὸς φόνου σημειωθέντος εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀπὸ τοῦ 1932, δτε εἰς Μουσουλμάνος ἐφόνευσε τὴν γυναῖκα τοῦ διὰ λόγους τιμῆς. Δέον νὰ προσθέσωμεν, δτι ἀνήρ τις δνόματι Τζεμάλ Χότζα, κατώκει πράγματι ἐν τῷ χωρίῳ μέχρι τοῦ 1903, ἀλλ ὅντος ἀπεβίωσεν ἐκ φυσικοῦ θανάτου τὸ 1909».

Καὶ τὸ τελευταῖον: Ποὺ ἔδωσε καὶ τὴν τελικὴν ἀφορμήν: «Ἡ ἐπίθεσις δῆθεν ἐνόπλου ἐλληνικῆς συμμορίας ἐναντίον τῶν ἀλβανικῶν φυλακίων, πλησίον τῆς Κορυτσᾶς, γοτίως τῆς διαδάσεως Καπέστιτσα. Καὶ αἱ δόμβαι ποὺ ἐξερράγησαν πλησίον τῆς ἔδρας τοῦ Γραφείου τοῦ Ἰταλοῦ Διμενάρχου τῶν Ἀγίων Σαράντα—τοῦ «Πόρτο Ἐντα», ὅπως ἐλεγαν τότε τὸν λιμένα, πρὸς τιμὴν τῆς Κας Ἐντας Τσιάνο καὶ κόρης τοῦ Ντούτσε γιὰ νὰ τῆς θυμίζουν σήμερα τά... «περασμένα μεγαλεῖα» τοῦ κατιροῦ ἐκείνου τῶν διεθγῶν ἐγκλημάτων τοῦ συζύγου της καὶ τοῦ πατρός της.

«Ἔταν πραγματικὰ τότε, μία κατάπτυστος σειρὰ ἀπὸ προσπαθείας διὰ γὰ εὔρεθοῦν αἱ ἀφορμαὶ τῆς ἐπιθέσεως. «Ἔταν φανερὸν καὶ ἡ διεθηγής Κοινὴ Γνώμη τὸ ἀντελαμβάνετο.

Ο ίδιος ο Μουσεολόγος μάλιστα είς τὸν λόγον του τῆς 10 Ιουνίου 1941 ώμολόγησε διτι τὴν 15 Ὁκτωβρίου 1940 ἀπεφασίσθη δύμοφώρωσ... «νὰ κατέλθωμεν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς» καὶ διτι ἐ στρατηγὸς Βισκόντι Πράσκα, ἐφρόνει διτι «ἡ ἐκστρατεία τῆς Ἡπείρου θὰ εἶχε ταχείαν καὶ εὐνοῖαν ἐξέλιξιν».

Θὰ πρέπει δημος ὁ Ἐλληνοκαδὸς Λαοὸς νὰ πληροφορηθῇ ποιαὶ ἡσαν αὐταὶ αἱ περίφημαι ἀποφάσεις τῆς 15 Ὁκτωβρίου 1940. Μᾶς τὰς φέρει εἰς φῶς ἡ «ΙΔ ΤΕΜΠΟ» καθημερινὴ ἐφημερὶς τῆς Ρώμης τῆς 3ης Ιουλίου 1944. Παραλαμβάνομεν τὸ ἐπίσημον αὐτὸν κείμενον ἀπὸ τὸ δὲ ἡριθ. 13 δελτίον τοῦ ὑπουργείου Τύπου καὶ Πληροφοριῶν ποὺ πολυγραφημένον ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὸ Κάτερον. Δὲν χρείαζεται μακρὰ ἀνάλυσις τοῦ κειμένου· δημιλεῖ τὸ ίδιον τόσον εὐγλωττα, καὶ θὰ ἀπετέλει ἀσένειαν πρὸς τὴν γοημοσύνην τῶν ἀναγνωστῶν, ἐὰν ἐπιχειρεῖτο οἰαδῆποτε τοιαύτη προσπάθεια. Θὰ πρέπῃ δημος νὰ ὑπογραμμίσωμεν μερικὰ σημεῖα, ἀπαραίτητα διὰ τὰ συμπεράσματα τοῦ παρόντος σημειώματος.

Καὶ. 1ον) Βλέπει κανεὶς τὴν ἔλλειψιν κάθε ἥμικῆς δύνσεως εἰς τὰς συζητήσεις τῶν ἀνωτάτων τιτλούχων τοῦ φασισμοῦ. Χωρὶς καμμίαν ἐντροπήν, χωρὶς τὸν παραμικρὸν δισταχγὸν καταστρώνουν μίαν ἀτιμον σκευωρίαν ἔναντίον ἔνδες ἔθνους, τὸ δηποίον προσπαθεῖ νὰ κρατήσῃ ἀπέναντί του τὰς ἀγαθωτέρας σχέσεις. Βλέπει τοὺς ἡγγῆτορας ἔνδες μεγάλου κράτους νὰ ὑπόσχονται ρητῶς καὶ γραπτῶς διτι θὰ σεβασθοῦν τὴν ἀνεξαρτησίαν μιᾶς χώρας, νὰ τῆς τὴν ἐγγυῶνται καὶ ἐν κρυπτῷ νὰ βισσοδομοῦν ἔναντίον τῆς. Νὰ τῆς διατυπώγουν διακοίνωσιγ διὰ τῆς δηποίας νὰ ζητοῦν γὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος διὰ τὴν κατάληψιν στρα-

τηγικῶν σημείων, χωρὶς νὰ θέλουν νὰ θίξουν τὴν ἀκεραιότητά της καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς καὶ ταυτόχρονα νὰ ἀποφασίζουν ἐκγωρήσεις ἐξαφῆν τῆς εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Καὶ διὰ νὰ εἰναι συνένοχον ὀλέκληρον τὸ Ἰταλικὸν «Ἐθνος ἔλγε αὐτῆς τῆς ἀτιμίας λαμβάνει γνῶσιν τῆς σκευωρίας αὐτῆς ἀδιαμαρτυρήτως καὶ δι τὸ Ιταλὸς Βασιλεύς.

2ον) «Οτι ἐνῷ δ Μουσεολόγοι εἰς τὸν λόγον του τῆς 10ης Ιουνίου 1940, ἡμέρας κατὰ τὴν ὅπειαν ἡ Ἰταλία ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, εἶπε :

«Ἡδη, δηπότε δι κῦρος ἐρρίφθη καὶ ἡ θέλησίς μας ἔκανεν τὰς γεφύρας διποσθέν μας, δηλῶ κατηγορηματικῶς διτι ἡ Ἰταλία δὲν σκοπεύει νὰ παρασύρῃ εἰς τὴν σύρραξιν ἀλλοὺς λαοὺς συνορεύοντας μετ' αὐτῆς ἀπὸ ἔηρας ἢ ἀπὸ θαλάσσης: «Ἡ Ἐλβετία, ἡ Ἐλλάς, ἡ Τουρκία καὶ ἡ Αἴγυπτος, ἃς λάβονται ὑπὸ σημείωσιν, τοὺς λόγους μου τούτους. Ἐξαριτάται ἀπὸ αὐτούς, καὶ μόνον ἀπὸ αὐτούς, δημιασ οἱ λόγοι αὐτοὶ πραγματοποιηθοῦν ἢ δχι...»

...τὴν 15 Ὁκτωβρίου 1940 εἰς τὸ συμβούλιον τῶν ἀνωτάτων τιτλούχων τοῦ φασισμοῦ ἐπόνιζεν:

«Πρόκειται περὶ ἐνεργείας (ἡ ἐπίθεσις δηλαδὴ ἐγκατίον τῆς Ἐλλάδος) τὴν δηποίαν ἐποέφθην ὡδίμως ἐπὶ μακρὸν καὶ ἀπὸ πολλῶν μηνῶν πρὸ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὸν πόλεμον καὶ διτι ἐνωρίτερον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου».

Ἴδού, δηλαδὴ, ἥθικη Φασιστοῦ Κυβερνήτου. Τοιογράφει διακοινώσεις ἐν γνώσει διτι ἐξαπατᾶ ἐκείνους μὲ τεὺς δηποίους ἐνυπογράψως συμβάλλεται. Ψεύδεται ἐνώπιον τοῦ Λαοῦ τὸν δηποίον κυβερνᾶ καὶ ἐνώπιον τῆς Διεθνοῦς Κοινῆς Γνωμῆς. Καὶ δημολογεῖ ἀνερυθιάστως τὰς ἀπάτας του καὶ ἀκούγεται ἀδιαμαρτυρήτως ἀπὸ τὸν δημοπρύγον του τῶν ἐ-

ξωτερικῶν, ἀπὸ στρατηγούς καὶ Γεν. Διοικητᾶς διαν τοὺς ἀποκαλύπτεται ψεύτης, ὑποκριτῆς καὶ κοινὸς ἀπατεών.

3ον) Εἶναι χαρκηγριστικὴ ἢ ἐρωταπόκρισις πεθεροῦ καὶ γκριπροῦ: 'Ο Ντοῦτος θέλει τὸ ἐπεισόδιον ποὺ θὰ δικαιολογήσῃ τὴν εἰσβολὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα: 'Ο Τσαγος εἶναι ἔτοιμος νὰ τὸ δημιουργήσῃ:

— Πότε θέλετε νὰ λάβην χώραν τὸ ἐπεισόδιον;

— Τὴν 24ην.

— Τὴν 24ην θὰ τὸ ἔχετε!

4ον) Εἰς τὴν σύσκεψιν προβάλλει καὶ ἡ μορφὴ τοῦ περιφημοτάτου Μπαντόλιο, τοῦ ἥρωος τῆς Ἰταλίκης μεταστροφῆς ἀπὸ τῆς συμμαχίας μὲ τὴν Γερμανίαν εἰς τὴν θέσιν τοῦ «συνεμπολέμου» μὲ τοὺς Συμμάχους. "Ἄς διαδασθῇ προσεκτικὰ τὶ εἶπεν ὁ Μπαντόλιο, ὁ συνένοχος αὐτὸς τοῦ Ντοῦτος εἰς τὸ ἔγκλημα κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ ἀναγγώστης μας θὰ δικαιολογήσῃ τὸν τίτλον τῆς ἐκδόσεώς μας: «Ἄντοι εἶναι οἱ Ἰταλοί.—Καὶ ὑπὸ τὸν Μουσσολίνι καὶ ὑπὸ τὸν Μπαντόλιο», ἀνθρωποι δηλαδὴ senza fede, σπως λέγουν οἱ ἵδιοι οἱ Ἰταλοί, χωρὶς μπέσσα, δπως θὰ ἔλεγον οἱ προστατευόμενοί τους, οἱ Ἀρβανίτες.

Καὶ γενικά:

‘Απὸ τὴν ἀνάγγωσι τοῦ ὅλου πρακτικοῦ δύναται κανεὶς νὰ συμπεράνῃ:

Οἱ Ἰταλοὶ μένουν πάντα οἱ ἵδιοι: Ἐνυπόληπτοι, κακόπιστοι, προδότες. Φίλοι καὶ σύμμαχοι τῶν Γερμανῶν καὶ Αὐστριακῶν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου 1914—1918 τοὺς κηρύσσουν στὸ τέλος τὸν πόλεμο. Σύμμαχοι τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας μεταπολεμικῶς δημιουργοῦν τὸν "Αξονα μὲ τὴν Γερμανία. Πολεμοῦν μαζί τῆς διὰ νὰ τὴν προδώσουν εἰς τὴν πρώτην τῆς Μοίρας ἐναντιότητα. Ἀπὸ σύμμαχοι μὲ τὴν

Γερμανίαν ἔχοντες της. Ἀπὸ ἔχοντες μὲ τοὺς συμμάχους συνεπόλεμοι. Ήσιός ἔρει τὴν συνέχεια: Μπορεῖ ζημως κανεὶς νὰ τὴν μαντεύσῃ, διαν τὸ παρελθὸν ἐγγυάται: διὰ τὸ μέλλον. Καὶ μόνον ἔνα διπλωματικὸν ἀξίωμα θὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὴν νέαν Εὐρωπαϊκὴν κοινωνίαν. Ηεισστέρα όμπιστοσύνη εἰς τὴν διογραφὴν τοῦ πρώτου τυχόντος χρεωκόπου παρὰ εἰς τὴν ἐπίσημη Ἰταλικὴ διογραφή.

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΠΩΣ ΕΣΧΕΔΙΑΣΘΗ
Η ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙΘΕΣΙΣ
ΤΑ ΕΣΤΕΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

‘Απόρρητοιον : Ἐστενογραφημένα πρακτικά τῆς συνεδριάσεως, ἡ δποία ἔλαβε χώραν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ντούτσεο εἰς τὸ Παλάτσο Βενέτοια τὴν 15ην Ὁκτωβρίου 1940, ὥραν 11 π. μ. Παρόγντες : Ὁ Ντούτσεο, αἱ Α. Α. Ε. Ε. Τσιάνο, Μπαντόλιο, Σοντοῦ, Τζιακομόνι, Ροάττα, Βισκόντι Πράσκα. Γραμματεὺς : ἀντισυνταγματάρχης Τρομπέτη.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Σκοπός τῆς συνεδριάσεως ταύτης είναι νὰ καθορίσωμεν, εἰς τὰς γενικάς του γραμμάς, τὸν τρόπον δράσεως, τὴν δποίαν ἀπεφάσισαν ν^ο ἀρχίσω κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ δρᾶσις αὕτη πρέπει νὰ ἔχῃ κατὰ τὴν πρότην φάσιν τῆς ἀντικειμενικούς σκοπούς ναυτικοῦ καὶ ἐδαφικοῦ χαρακτῆρος.

Οἱ ἐδαφικοῦ χαρακτῆρος ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ πρέπει νὰ μᾶς διδηγήσουν εἰς τὴν κατάληψιν δλοκλήρου τῆς νοτίου Ἀλβανικῆς ἀκτῆς, εἰναι δηλονότι ἔκεινοι, οἱ δποίοι διφείλουν νὰ ἀγάγουν εἰς κατάληψιν τῶν Ἰονίων νήσων Ζακύνθου, Κεφαλληνίας, Κερκύρας καὶ εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς Θεσσαλονίκης.

“Οταν πραγματοποιήσωμεν τούς άντικειμενικούς αυτούς σκοπούς θά έχωμεν βελτιώσει τάς θέσεις μας είς τὴν Μεσόγειον ἔναντι τῆς Ἀγγλίας.

Μεταγενεστέρως ἡ ταυτοχρόνως πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας θὰ ἐπιδιωχθῇ ἢ δλοκληρωτικῇ κατάληψις τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ τὴν θέσωμεν ἐκτὸς μάχης καὶ διὰ νὰ ἔξασφαλισθῶμεν δτὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ μείνῃ ἐντὸς τοῦ πολιτικοοικονομικοῦ χώρου μας.

Διευκρινισθέντος οὕτω τοῦ ζητήματος καθώρισα καὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἀκόμη, ἢ δποία κατὰ τὴν γνώμην μου δὲν ἥμπορεῖ νὰ ἐπιβραδυνθῇ οὕτε ἐπὶ μίαν ὕραν, ἥτοι τὴν 26ην τρέχοντος μηνός⁽¹⁾.

Πρόκειται περὶ ἐνεργείας τὴν ὅποιαν ἐσκέφθην ώρίμως ἐπὶ μακρὸν καὶ ἀπὸ πολλῶν μηνῶν πρὸ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἔτι ἐνωρίτερον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου. Καθορισθέντων τῶν ούσιωδῶν τούτων σημείων, πρόκειται ἵδη νὰ ἔξετάσωμεν πῶς θὰ πρέπη νὰ ἔξελιχθῇ ἢ ἐνέργεια αὕτη καὶ πρὸς τοῦτο ἐκάλεσα τὸν Γενικὸν Ἀναπληρωτὴν καὶ Ἀρχηγὸν τοῦ στρατοῦ τῆς Ἀλβανίας διὰ νὰ μᾶς δώσουν μίαν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν εἰκόνα, εἰς τρόπον ὃστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ καθορίσωμεν δλα τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τῶν ὅποιων θὰ ἐπιτύχωμεν τοὺς ἀντικειμενικούς μας σκοπούς κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον καὶ ἐντὸς τῶν πλέον βολικῶν χρονικῶν δρίων.

(1) Σημείωσις ἑκδ.: Παρὰ τὴν δήλωσιν τῆς αὐτὴν Ἡταλία ἡναγκάσθη ἀργότερον νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ δύο ἥμερας τὴν ἐπιχείρησιν κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Προσθέτω δτὶ δὲν βλέπω περιπλοκὰς ἀπὸ Βορρᾶ. Ἡ Γιουγκοσλαվία ἔχει κάθε συμφέρον νὰ μείνῃ ἡσυχος, δπως ἄλλωστε προκύπτει καὶ ἀπὸ δημοσίας δηλώσεις ἐπισήμων δργάνων, αἱ δποῖαι ἀποκλείουν τὴν δυνατότητα περιπλοκῶν, ἐκτὸς ἔτον πρόκειται περὶ ἀμύνης τῆς χώρας.

Περιπλοκὰς Τουρκικοῦ χαρακτῆρος τὰς ἀποκλείω ἐπίσης, ἰδίᾳ ἀφ' ὅτου ἡ Γερμανία ἐγκαθιδρύθη εἰς τὴν Ρουμανίαν καὶ ἀφ' ὅτου ἐνισχύθη ἡ Βουλγαρία. Ἡ τελευταία αὕτη ἡμπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ ἔνα πιόνιον εἰς τὸ παιγνίδι μας, ἔγῳ δὲ θὰ κάμω τὰ ἀναγκαῖα διαβήματα διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν μοναδικὴν αὐτὴν εύκαιρίαν διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν βλέψεών της ἐπὶ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς ἐξόδου εἰς τὸ Αίγαιον.

Καθορισθέντων τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἡμερομηνίας πρόκειται ἥδη νὰ ἔδωμεν καὶ τὰς ἄλλας πλευρὰς τῆς καταστάσεως εἰς τρόπον ὃστε νὰ δυνηθῶμεν—ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν νὰ καθορίσωμεν τὰ ληπτέα μέτρα καὶ μέσα. (Καλεῖ τὸν Γενικὸν Ἀναπληρωτὴν τῆς Ἀλβανίας νὰ ἐκθέσῃ πῶς βλέπει τὴν κατάστασιν).

TZIAKOMONI.—Εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἀναμένεται ἐναγωνίως ἢ ἐνέργεια αὕτη. Ἡ χώρα εἶναι ἀνυπόμονος καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ: δύναται μάλιστα νὰ λεχθῇ δτὶ δ ἐνθουσιασμὸς εἶναι τόσον ζωηρός, ὃστε κατὰ τὸν τελευταίον καιρὸν ἐδοκίμασαν κάποιαν ἀπογοήτευσιν διότι ἡ ἐνέργεια δὲν ἥρχισεν δκόμη.

Ἐπρονοήσαμεν πολὺ σοβαρῶς διὰ τὸν ἀνεφο-

διασμὸν τῆς χώρας. 'Υφίσταται ὁ κίνδυνος «Λιμὴν τοῦ Δυρραχίου» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δι τὸν βομβαρδισθῆ θὰ ἔχωμεν δύσκολίας εἰς τὸν ἀνεφοδιασμόν. Εἰς τὸ ζήτημα τῶν δρόμων ἔχουν ἐπιτελεσθῆ πολλαὶ πρόσδοι, καίτοι δὲν θέλω νὰ τὸ θεωρήσω ἀκόμη ὡς λεξυμένον.

Πῶς φαίνεται ἡ κατάστασις τῆς 'Ελλάδος θεωμένη ἀπὸ τὴν 'Αλβανίαν;

ΝΤΟΥΤΣΕ.— Αὐτὸ δικριβῶς θέλωμεν νὰ μάθωμεν.

TZIAKOMONI.— Εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ τὴν καθορίσῃ κανεὶς ἡ Κοινὴ Γνώμη εἶναι ἐπιδεικτικῶς ἀδιάφορος.

'Εδημοσιεύσαμεν δι τὸν σφαγέντος γνωστοῦ 'Αλβανοῦ πατριώτου, ἀλλὰ ἀπῆντησαν διαψεύδοντες τὸ γεγονός. 'Εκ τῶν εἰδήσεων τῶν πληροφοριοδοτῶν μας, προκύπτει δι τὸν πρὸ δύο μηνῶν οἱ "Ελληνες δὲν ἔφαίνοντο διατεθεῖμένοι διὰ σοβαρὰν ἀντίστασιν, ἥδη φαίνονται ἀποφασισμένοι νὰ ἀντιτάχθοῦν κατὰ τῆς ἐνεργείας μας.

'Ο μυστικὸς ραδιοφωνικὸς σταθμός, τὸν δι ποῖον ἐγκατεστήσαμεν εἰς τὸ 'Αργυρόκαστρον καὶ διὰ τοῦ διεξάγομεν ἐντατικὴν προπαγάνδαν, ἀκούεται πολὺ καὶ ὡς προκύπτει ἔχει ἐπιτύχει ἀποτέλεσματα. Νομίζω δι τὸν 'Ελληνικὴ ἀντίστασις θὰ ἐπιτρέπῃ ἀναλόγως τοῦ ἔτον ἥ ἐνέργειά μας θὰ εἶναι γοργή, ἀποφασιστική καὶ ἐπιβλητική ἥ ἐπιφυλακτική καὶ περιωρισμένη:

Δέον ἔξ ἄλλου νὰ ἔχεταισθῆ ποίαν βοήθειαν δύ-

νανται νὰ λάβουν οἱ "Ελληνες ἀπὸ τοὺς "Αγγλους διὰ θαλάσσης.

ΝΤΟΥΤΣΕ.— Αποκλείω κατὰ τὸν πλέον ἀπόλυτον τρόπον τὴν ἀποστολὴν στρατοῦ. 'Η ἀεροπορία των ἐπίσης δὲν ἔχει νὰ διατέσῃ δυνάμεις.

TZIAKOMONI.— Η μόνη ἀνησυχία θὰ ἡδύνατο νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς μερικῆς καταλήψεως τῆς 'Ελλάδος, δεδομένου δι τὸν οἱ "Αγγλοι ἐκ τῶν ὑπολοίπων βάσεων ἐν^τῇ περιπτώσει θὰ ἤσαν εἰς θέσιν νὰ στελλουν σοβαράς ἀεροπορικάς δυνάμεις, θὰ ἡδύναντο νὰ μεταφέρουν τὰς ἐπιθέσεις των εἰς νότιον 'Ιταλίαν καὶ τὴν 'Αλβανίαν. Τὰ ἀεροπλάνα τῆς 'Ελληνικῆς ἀεροπορίας εἶναι 144 πρᾶγμα τὸ δι ποῖον δὲν ἀποτελεῖ σοβαρὸν κίνδυνον.

ΝΤΟΥΤΣΕ.— Πῶς εἶναι τὸ θήικὸν τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὴν 'Ελλάδα;

TZIAKOMONI.— Φαίνεται βαθύτατα καταπεπτωκός.

ΤΣΙΑΝΟ.— Υπάρχει σαφὲς σχῆμα μεταξὺ τοῦ Λασοῦ καὶ μιᾶς ίθυνούσης πλουτοκρατικῆς τάξεως, ἥ δι ποία εἶναι ἐκείνη, ἥτις ἔμπνεει τὴν ἀντίστασιν καὶ διατηρεῖ ζωηρὸν τὸ "Αγγλόφιλον πνεῦμα εἰς τὴν χώραν. Εἶναι μία δλιγαριθμοτάτη καὶ πλουσιωτάτη τάξις, ἐνῷ δὲ πόλοιπος πληθυσμὸς εἶναι ἀδιάφορος δι τὸ δλα, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς εἰσβολῆς μας.

TZIAKOMONI.— Επροξένησαν μεγάλην ἐντύπωσιν μεταξὺ τοῦ 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ αἱ εἰδήσεις, τὰς δι ποίας διεδώσαμεν δσον ἀφορᾶ νὰ ὑψηλὰ ἡμερομίσθια εἰς τὴν 'Αλβανίαν.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—(Καλεῖ τὸν στρατηγὸν Βισκόντι
Πράσκα νὰ ἔκθεσῃ τὴν στρατιωτικὴν κατάστασιν).

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Προπαρασκευάσαμεν στρατιωτι-
κὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς Ἡπείρου, ἡ ὁποία θὰ εἰναι
ἔτοιμη διά τὴν 26ην τρέχοντος καὶ ἡ ὁποία ἐμφα-
νίζεται υπὸ πολὺ εύνοϊκοὺς οἰωνούς.

Ἡ γεωγραφικὴ κατάστασις τῆς Ἡπείρου δὲν
παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὰς ἄλλας Ἑλληνικὰς
δυνάμεις νὰ ἐπέμβουν, διότι ἀπὸ τὸ ἔν μέρος ὑπάρ-
χει ἡ θάλασσα καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μιὰ ἀδιάβατος
ὅρεινή γραμμή. Ὁ τομεὺς αὐτὸς μᾶς ἐπιτρέπει σει-
ρὰν ἐλιγμῶν κατὰ τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων—ύπο-
λογιζομένων εἰς 30.000 περίπου—πρᾶγμα τὸ ὅποιον
καθιστᾶ εἰς ἡμᾶς δυνατὴν τὴν κατάληψιν τῆς Ἡπεί-
ρου ἐντὸς ὀλίγου χρόνου 10—15 ἡμερῶν.

Ἡ στρατιωτικὴ αὐτὴ ἐνέργεια—ἡ ὁποία θὰ
ἡδύνατο νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ τὴν καταστροφὴν δλων
τῶν Ἑλληνικῶν Δυνάμεων—προπαρεσκευάσθη εἰς
τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς καὶ εἶναι τελεία,
ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνθρωπίνως δυνατόν.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐνεργείας θὰ βελτιώσῃ τὰς θέ-
σεις μας, θὰ μᾶς δῶσῃ ἀσφαλεστέραν μεθόριον καὶ
τὴν κατοχὴν τοῦ λιμένος τῆς Πρεβέζης, δ ὅποιος θὰ
μεταβάλῃ τελείως τὴν κατάστασιν μας.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη φάσις τῆς στρατιωτικῆς
μας ἐνεργείας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ φέρωμεν εἰς
πέρας κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον.

Ἡ πραγματοποίησίς τῆς δύμως ἔξαρτᾶται ἀπὸ
τὰς ἀτμοσφαιρικάς συνθήκας. Ἐντὸς ὀλίγων ἑβδο-
μάδων ἡ περίοδος τῶν βροχῶν θὰ ἐδημιούργει σο-

βαράς δυσκολίας διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἡπείρου
καὶ τῆς βάσεως τῆς Πρεβέζης.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Ἡ ἡμερομηνία τῆς ἐνάρξεως τῶν
ἐπιχειρήσεων δύναται νὰ ἐπισπευσθῇ, ἀλλ' ὅχι νὰ ἐ-
πιβραδυνθῇ.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Τὸ ἥθικὸν τοῦ στρατοῦ μας εἰ-
ναι ὑψηλότατον καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς του εὔρισκεται
εἰς ἀνώτατον βαθμόν. Δὲν ἔλαβα ποτὲ ἀφορμὴν πα-
ραπόνου ἀπὸ τὰ στρατεύματά μας εἰς τὴν Ἀλβα-
νίαν. Ἡ μόνη ἐκδήλωσις ἀπειθαρχίας, τὴν ὁποίαν
ὑπεχρεώθην νὰ ἀντιμετωπίσω, ὑπῆρξε ἡ ὑπερβολικὴ
ἀνυπομονησία ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, οἱ ὁ-
ποῖοι ἤθελαν ἀσυγκράτητοι νὰ βαδίσουν πρὸς τὰ
ἐμπρός καὶ νὰ πολεμήσουν.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Πόσας δυνάμεις ἔχετε;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Περίπου 70.000 ἀνδρῶν, ἐκτὸς
τῶν εἰδικῶν ταγμάτων. Ἔναντι τῶν ἀντίπαλων
στρατιωτικῶν δυνάμεων — 30 000 περίπου — ἔχομεν
ὑπεροχὴν 2 πρὸς 1.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Καὶ ὡς πρὸς τὰ μέσα: ἄρματα
μάχης, πεδινὴ ἄμυνα τοῦ ἔχθροῦ;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Ἡ μόνη ἀνησυχία συνίσταται
εἰς τὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἡδύνατο νὰ δῶσῃ
εἰς τὸν ἀντίπαλον ἡ Ἀγγλικὴ ἀεροπορία, διότι ἡ
Ἐλληνική, κατ' ἐμέ, δὲν ὑφίσταται.

“Οσον ἀφορᾶ τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης ἐπι-
βάλλεται κάποια ἐπιφύλαξις, λόγῳ τῆς ἐποχῆς τοῦ
ἔτους. Θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἀρχίσωμεν τὴν ἐνέργειαν
ἀπὸ τὴν Ἡπειρον.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Ἡ στρατιωτικὴ ἐνέργεια πρὸς τὴν

— 20 —

Θεσσαλονίκην είναι σπουδαία διότι, πρέπει νὰ ἔμποδίσωμεν τὴν μεταβολὴν τῆς εἰς Ἀγγλικὴν βάσιν.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Διὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην χρειάζεται κάποιος χρόνος. Ὁ λιμὴν ἀποβάσεως είναι τὸ Δυρράχιον, τὸ δποῖον ἀπέχει τῆς Θεσσαλονίκης 300 χιλιόμετρα περίπου. Δι' αὐτὸν θὰ χρειασθῇ ἔνδιμηνον.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Μ' ὅλα ταῦτα δυνάμεθα νὰ ἔμποδίσωμεν τὴν ἀπόβασιν τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Είναι ἔνδιαφέρον νὰ κατευθύνωμεν καὶ πρὸς τὸ μέρος αὐτὸν δύο μεραρχίας, διότι οὕτω θὰ ἡδύνατο νὰ προκληθῇ ἡ συνδρομὴ τῶν Βουλγάρων.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Καὶ διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς προελάσεως πρὸς τὰς Ἀθήνας βάσις ἀπαραίτητος είναι ἡ κατοχὴ τῆς Ἡπείρου καὶ τοῦ λιμένος τῆς Πρεβέζης.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Καὶ ἡ κατοχὴ τῶν τριῶν νήσων Ζακύνθου, Κεφαλληνίας καὶ Κερκύρας.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Ἀσφαλῶς.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Αἱ ἐπιχειρήσεις αὐταὶ πρέπει νὰ διεξαχθοῦν ταυτοχρόνως. Γνωρίζετε πῶς είναι τὸ ἥθικὸν τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Δὲν είναι ἀνθρωποι, οἱ δποῖοι θὰ εὐχαριστοῦντο νὰ πολεμήσουν.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τώρα ἔνα ἄλλο πράγμα ἀκόμη. Καθορισθείσης τῆς ἡμερομηνίας πρόκειται νὰ μάθωμεν πῶς θὰ κάμωμεν νὰ φανῇ ὡς μοιραία ἡ στρατιωτικὴ μας αὕτη ἐνέργεια. Μία δικαιολογία γενικοῦ χαρακτῆρος είναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς είναι σύμμαχος τῶν ἔχθρῶν μας, οἱ δποῖοι χρησιμοποιοῦν τὰς βάσεις τῆς κλπ. Ταυτοχρόνως δύμως χρειάζεται τὸ «έ-

πεισόδιον» χάρις εἰς τὸ δποῖον θὰ ἡμπορέσωμεν νὰ εἴπωμεν δτι εἰσβάλλομεν διὰ νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὴν τάξιν. Ἐάν προκαλέσετε τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἔχει καλῶς, ἔάν δχι είναι τὸ ἴδιον.

ΤΖΙΑΚΟΜΟΝΙ.—Ἐγὼ ἡμπορῶ νὰ κάνω κάτι εἰς τὰ σύνορα: Ἐπεισόδια μεταξὺ Τσαμουριωτῶν καὶ Ἐλληνικῶν Ἀρχῶν.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Ἐτοιμάσαμεν γαλλικά ὅπλα καὶ βόμβας διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς πλαστῆς ἐπέθεσεως.

“Ολα αὐτὰ δι’ ἔμὲ ἔχουν ἀπολύτως ἀμελητέαν σημασίαν. Χρησιμεύουν ἀπλῶς διὰ τὴν ἐντύπωσιν (διὰ νὰ προκαλέσουν δλίγον καπνόν). “Οπωσδήποτε καλὸν είναι ἔάν ἡμπορεῖτε νὰ ἐνεργήσετε εἰς τρόπον ὕστε νὰ ὑπάρξῃ ἀφορμὴ διὰ τὸ ἄναμα τῆς θυραλλίδος.

ΤΣΙΑΝΟ.—Πότε θέλετε νὰ λάβῃ χώραν τὸ ἐπεισόδιον;

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τὴν 24ην.

ΤΣΙΑΝΟ.—Τὴν 24ην θὰ τὸ ἔχετε.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Κανεὶς δὲν θὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν μοιραῖον χαρακτῆρα τῆς ἐνεργείας μας, ἀλλὰ διὰ μίαν δικαιολογίαν μεταφυσικοῦ χαρακτῆρος θὰ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ καταλήξωμεν κάπου.

Ἐκεῖνο, τὸ δποῖον χρειάζεται εἰς τοιούτου εἶδους ἐπιχειρήσεις, είναι νὰ ἐνεργήσῃ κανεὶς μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀποφασιστικότητα, διότι εἰς αὐτὸν ἔγκειται τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας, ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐνδεχομένου ξένης βοηθείας.

Ανάγκη, λοιπόν, νὰ δώσωμεν αύτὸν τὸ ἄλλοθι, ώστε νὰ ἡμποροῦμεν οἱ ξένοι νὰ εἴπουν: Δὲν ἡμποροῦμεν νὰ κάνωμεν τίποτε. Θέλετε νὰ τρέξετε εἰς βιόήθειαν τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, οἱ δοποῖοι ἔχουν ἥδη ἡτηθῆ; Τὰ λόγια αὐτά θὰ ἡμποροῦσαν νὰ εἴπουν οἱ Τούμρκοι καὶ αὐτοὶ οἱ "Αγγλοι θὰ τὰ εὕρισκον συμφέροντα.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—'Η ἐνέργεια προπαρεσκευάσθη εἰς τρόπον ώστε νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωσιν ραγδαίας ἀνατροπῆς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Διὰ τὴν εὐθύνην, τὴν δοποῖαν λαμβάνω εἰς τὸ ἔγχειρημα αὐτό, σᾶς λέγω νὰ μὴν ἀνησυχεῖτε ὑπερβολικῶς ὡς πρὸς τὰς ἀπωλείας, καίτοι ἀπὸ ἀνθρωπίνης ἀπόψεως μὲν ἐνδιαφέρει ἡ ζωὴ καὶ ἐνὸς μόνου στρατιώτου. Τὸ λέγω αὐτὸν διότι ἐνίστε δὲ ἀρχηγὸς σταματᾶ ἐνώπιον τῶν ἀπωλειῶν τὰς δοποῖας ὑπέστη.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—"Εδωσα διαταγήν, δπως τὰ τάγματα ἐπιτίθενται πάντοτε, ἀκόμη καὶ δταν εὑρίσκονται ἀπέναντι μιᾶς μεραρχίας.

ΜΠΑΝΤΟΛΙΟ.—Τὸ ζήτημα ἀφορᾶ δύο θέματα: Τὸ 'Ελληνικὸν καὶ τὸ τῆς 'Αγγλικῆς βιόθειας. Εἰμαι ἀπολύτως σύμφωνος μαζί σας δτι δύναται νὰ θεωρηθῆ, σχεδὸν βέβαιον δτι 'Αγγλικαὶ ἀποβάσεις ἀποκλείονται. Οἱ "Αγγλοι ἀνησυχοῦν πολὺ περισσότερον διὰ τὴν Αἴγυπτον παρὰ διὰ τὴν 'Ελλάδα, ἐνῷ ἔξ ἄλλου εἰς τὴν Μεσόγειον δὲν ἐπιβιβάζουν προθύμως τὰ στρατεύματά των εἰς τὰ πλοῖα. Συνεπῶς, ή μόνη δυνατὴ βιόθεια ἐκ μέρους των θὰ ἥτο η τῆς ἀεροπορίας.

Κατὰ τῆς προβλέψεως αὐτῆς, θὰ ἡμπορούσαμεν ὡς ἀντίδοτον, νὰ συγχρονίσωμεν τὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς 'Ελλάδος μὲ τὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς Μάρσα Ματρούχ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ εἶναι πολὺ δύσκολον, εἰς τοὺς "Αγγλους νὰ ἀποστάσουν ἀεροπλάνα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ τὰ στείλουν εἰς τὴν 'Ελλάδα. Αὐτὸν ἡμποροῦμεν νὰ τὸ κάμωμεν διότι τὴν 26ην τρέχοντος καὶ δ Γκρατσιάνι θὰ δύναται νὰ εἶναι ἔτοιμος.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—'Εγὼ φρονῶ δτι θὰ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ κατά τινας ἡμέρας ἡ ἐνέργεια τοῦ Γκρατσιάνι. 'Η κατάκτησις τῆς Μάρσα Ματρούχ θὰ καταστήσῃ ἀκόμη δυσχερεστέραν τὴν δυνατότητα ἀποστολῆς ἀεροπορικῆς συνδρομῆς εἰς τὴν 'Ελλάδα, ίδια δταν προβλέπουν δτι δὲν πρόκειται νὰ σταματήσωμεν. Μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Βάσεως τῆς Αίγυπτου, καὶ ἀν ἀκόμη τὸ Λονδίνον δυνηθῆ νὰ κρατήσῃ εἰσέτι, ή 'Αγγλικὴ Αύτοκρατορία θὰ εύρισκεται εἰς κατάστασιν ἥττης.

Αἱ Ἰνδίαι εύρισκονται εἰς κατάστασιν ἀναταραχῆς, οἱ δὲ "Αγγλοι δὲν θὰ ἡμποροῦν πλέον νὰ λάβουν βιόθειας ἀπὸ τὴν νότιον 'Αφρικήν καὶ 'Ερυθρὰν Θάλασσαν. Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἔνας ὑπολογισμὸς ἡθικοῦ χαρακτῆρος, δτι δηλαδὴ η ἐπιτυχία μας εἰς τὴν 'Αφρικήν, θὰ ἀνεπτέρωνε τοὺς στρατιώτας μας εἰς τὴν 'Αλβανίαν. Ίδιο διατὶ ἐπιθυμῶ νὰ συγχρονίσθων αἱ δύο μας ἐνέργειαι μὲ μίαν δμως ἐλαφράν ἐπίσπευσιν τῆς ἐνεργείας κατὰ τῆς Αίγυπτου.

ΜΠΑΝΤΟΛΙΟ.—'Εξετάζων ἥδη τὸ 'Ελληνικὸν

πρόβλημα παρατηρῶ διτονά περιορισθῶμεν εἰς τὴν Ἡπειρὸν μόνον, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν κατάστασιν. Δὲν ὑπεριθάλλω λέγων δτού όφειλομεν νὰ καταλάβωμεν ἀκόμη καὶ τὴν Κορήτην καὶ τὴν Πελοπόννησον ἐὰν θέλωμεν νὰ καταλάβωμεν τὴν Ἑλλάδα.

Έπικαιρος κατά της Ήπειρου ή μελετηθείσα ύπό τοῦ Πράσκα ἔχει καλῶς. Θεωρούμενης ἀσφαλοῦς τῆς ἀριστερᾶς μας πλευρᾶς, αἱ ἔχθρικαι δυνάμεις δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ παρουσιάσουν μεγάλας δυσκολίας. Ἐχομεν τὴν ἀεροπορίαν...

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Θά διαθέσωμεν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τούλάχιστον 400 ἀεροπλάνα καὶ ἐπὶ τῇ πρόψει ἔνδεχομένης ἀγγλικῆς συνδρομῆς.

ΜΠΑΝΤΟΛΙΟ.—Πρέπει νὰ καταλάβωμεν όλοι
κληρον τὴν Ἑλλάδα ἐάν θέλωμεν τὸ ἔγχειρημά μας
νὰ ἀποβῇ καρποφόρον. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται 20
περίπου μεραρχίαι, ἐνῷ εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἔχομεν 9
καὶ μίαν ἵππικού. ‘Υπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς εἶναι
προφανές διὰ χρειάζονται τρεῖς μῆνες.

ΡΟΑΤΑ.—Τὰ πάντα υπολογίζοντες δυνάμεθα νὰ βασισθῶμεν ἐπὶ τῶν 11 μεραρχιῶν. Διὰ νὰ μὴ σταματήσωμεν εἰς τὴν "Ηπειρον θὸς ἐπρεπε νὰ ἔντει- νωμεν τὴν ἀποστολὴν στρατοῦ. Τοῦτο ἐπιβάλλεται καὶ διὰ νὰ μὴ δώσωμεν τὴν ἔντύπωσιν δτι δὲν ἔχο- μεν πλέον τὴν δύναμιν νὰ προχωρήσωμεν. Πρέπει συνεπῶς νὰ ἔξετάσωμεν ἀμέσως τὸ πρόβλημα τῆς καταλήψεως δλοικλήρου τῆς Ἑλλάδος.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Καθορισθείσης τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔπιχειρήσεων διὰ τὴν 26ην τρέχοντος καὶ προβλεπο-

μένου δτι ή "Ηπειρος θά ἔχει καταληφθή περὶ τὰς 10 - 15 Νοεμβρίου, ἔχομεν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰς τὴν διάθεσίν μας ἐνα ἀκόμη μῆνα διὰ τὴν ἀποστολὴν νέων ἐνισχύσεων.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—‘Η ἀποστολὴ ἄλλων στρατευμάτων ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἔξέλιξιν τοῦ σχεδίου καὶ δὲν δύνανται νὰ σταλοῦν εἰμή μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἡπείρου.

Δὲν πρόκειται ἀπλῶς περὶ μιᾶς ταχείας ἐν χρόνῳ ἐνεργείας, ἀλλά περὶ μιᾶς ἀσφαλοῦς ἐνεργείας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν ἡμποροῦν νὰ διεξαχθοῦν ἐπιχειρήσεις εἰμὴ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἑλλάδα. Ἐάν διατηρήσωμεν τὸ Δυρράχιον ὡς βάσιν διὰ τὴν μετάβασίν μας εἰς Θεσσαλονίκην χρειάζεται ἔνας μὴν διὰ τὴν ἀποστολὴν ἑκάστης μεραρχίας.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Διὰ νὰ διευκρινίσωμεν τὰς σκέψεις τὰς ὅποιας ἐκθέτομεν, ἔρωτῷ πῶς βλέπετε τὴν προέλασιν πρὸς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἡπείρου;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Δέν την βλέπω μὲ πολλὰς δυσκολίας. Πέντε έως ἔξι μεραρχίαι θὰ ήσαν ἀρκεταί.

ΜΠΑΝΤΟΛΙΟ.—Ἐγώ θά ἔθεώρουν πλέον ἐπει-
γουσαν τὴν προέλασιν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὴν
προέλασιν κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ διὰ τὸν λό-
γον δτὶ δὲν φαίνεται πιθανή ἡ ἀπόβασις τῶν "Ἀγ-
γλων εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

ΤΣΙΑΝΟ.—Καὶ τόσον περισσότερον, δσον ὑπάρχει πιθανότης ἐπεμβάσεως τῶν Βουλγάρων.

POATA.—Χρειάζεται πίεσις ἀπό τὸ μέρος ἐκείνου.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Φρονείτε δτι δύο μεραρχίαι αρκοῦν;

ΡΟΑΤΑ.—Ναι.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τώρα νομίζω δτι αι ίδεαι διευκρινίζονται: στρατιωτική ένέργεια εις την "Ηπειρον—Θεσσαλονίκην. Παρατήρησις του τί μέλλει γενέσθαι λόγω της Βουλγαρικής έπεμβασεως, την δποίαν θεωρώ πιθανήν. Είμαι άπολύτως σύμφωνος διά την κατάληψιν των 'Αθηνῶν.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—"Επειτα έξι 'Αθηνῶν ούσιαστικῶς τέμνομεν την 'Ελλάδα καὶ εἰς την Θεσσαλονίκην δυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν ἀναχωροῦντες ἀπὸ την πρωτεύουσαν.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—'Απὸ τὸ μεθοριακὸν σημεῖον τῆς κατοχῆς τῆς 'Ηπείρου μέχρις 'Αθηνῶν τὶ ἀπόστασις ύπάρχει:

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—250 χιλιόμετρα μὲ δδικὸν δικτυον μέτριον.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Καὶ τὸ ἔδαφος πᾶς εἶναι:

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Λόφοι ύψηλοι, τραχεῖς, γυμνοὶ.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Καὶ ἡ κατεύθυνσις τῶν κοιλάδων;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς. Συνεπῶς ἀκριβῶς πρὸς τὰς 'Αθήνας.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Αὐτὸς εἶναι σημαντικόν.

ΡΟΑΤΑ. Αὐτὸς εἶναι ἀληθές μέχρι τινός, διότι πρέπει νὰ διασχίσει κανεὶς μίσιν δροσειράν ỿψους 2.000 μέτρων. (Δεικνύει εἰς τὸν Ντούτσε γεωγραφικὸν χάρτην τῆς ζώνης).

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—'Υπάρχουν περιοχαὶ εἰς τὰς δποίας ύπαρχουν πολυάριθμοι ἀτραποί.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Ἐπεράσατε ποτὲ τοὺς δρόμους αὐτούς;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Ναι πολλὰς φοράς.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τώρα ἂς ἔλθωμεν εἰς δύο ἄλλα θέματα. Τούτων ὅλων καθορισθέντων πόσαι συμπληρωματικαὶ μεραρχίαι θεωρεῖτε δτι εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλοῦν εἰς τὴν 'Αλβανίαν διὰ τὴν κατάληψιν δλοκλήρου τοῦ ἔδαφους, τὸ δποίον ἀγει εἰς τὰς 'Αθήνας;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Κατ' ἀρχὰς θὰ ἥρκουν τρεῖς δρειναι μεραρχίαι. Φυσικὰ αἱ περιστάσεις θὰ κρίνουν. Τὰ στρατεύματα ταῦτα θὰ ἡδύναντο νὰ μεταφερθοῦν εἰς τὸν λιμένα τῆς "Αρτῆς ἐντὸς μιᾶς μόνον νυκτός.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—'Αλβανικὴ συνδρομὴ εἰς τακτικὸν στρατὸν καὶ ἀνταρτικὰς συμμορίας, εἰς τὰς δποίας δίω κάποιαν σπουδαιότητα.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—'Υπεβάλαμεν ἔνα σχέδιον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Θὰ ἡδύναντο νὰ δργανωθοῦν συμμορίαι ἀπὸ 2500 ἔως 3000 ἄνδρας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἡμετέρων ἀξιωματικῶν.

TZIAKOMONI.—Αἱ αιτήσεις εἶναι ἀτελείωτοι. Πολλοὺς Μουσουλμάνους δὲν συμφέρει νὰ στελῶμεν διὰ νὰ μὴ προβοῦν εἰς πολλὰς ἐκδικήσεις.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Ωστε ἡμπορεῖτε νὰ δργανώσετε δρισμένον ἀριθμὸν συμμοριῶν.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Εἶναι δλαι δργανωμέναι. "Ηδη ἐτήλεγράφησα νὰ ἔχουν ὅλα ἔτοιμα καὶ νὰ εἰδοποιήσουν τὰ μέλη.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Πῶς τὰ ἔξοπλίζετε;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Μὲ μερικὰ ἐλαφρὰ μυδραλλιούδια καὶ μὲ βόμβας.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τώρα μιὰ ἀλλη ἀποψίας τῆς καταστάσεως. Τὶ μέτρα ἐλάβατε εἰς τὰ Γιουγκοσλαυϊκά σύνορα;

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—"Εχομεν δύο μεραρχίας καὶ ἔνα τάγμα καραμπινιέρων καὶ τελωνοφυλάκων. Ούσιαστικῶς ἔνα προκάλυμμα διπωσδήποτε καλόν.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Δὲν νομίζω δτι θὰ ὑπάρξουν ἐπιθέσεις ἀπὸ τὸ μέρος ἑκεῖνο, καὶ ἐξ ἀλλου τὰ στρατεύματά μας στηρίζονται εἰς προπύργια ἥδη προετοιμασμένα.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Δέον νὰ προστεθῇ δτι τὸ ἔδαφος εἶναι πολὺ κατάλληλον διὰ τὴν ἀμυναν. Θὰ ἡδύνοντο νὰ σημειωθοῦν διεισδύσεις τινες διὰ μέσου τῶν δασῶν μικρῶν τμημάτων, ἀλλὰ οὐδεὶς κινδυνος διότι ἔχομεν δυνάμεις καθ' ὅλην τὴν μεθόριον. "Ἐνα σταθμὸν τελωνοφυλάκων ἀνὰ 500—600 μέτρα.

ΤΖΙΑΚΟΜΟΝΙ.—Οἱ Ἀλβανοὶ θὰ ἐπεθύμουν τὴν κλῆσιν ὑπὸ τὰ δπλα μερικῶν κλάσεων.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τὶ δυνάμεις ἀποδίδει κάθε κλάσις;

ΤΖΙΑΚΟΜΟΝΙ.—Ἐπτὰ χιλιάδας ἄνδρας περίπου.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀπαιτεῖ σοβαρὰν προσοχήν. Πρόκειται περὶ δυνάμεων, αἱ δποῖαι, χωρὶς νὰ τὰς παραμελήσωμεν ἢ νὰ τὰς ἀπωθήσωμεν, δὲν πρέπει νὰ ἀποτελέσουν ὑπερβολικὴν ἐνίσχυσιν διὰ μὴ δημιουργηθῆ ἐντύπωσις δτι ἡ "Ηπειρος κατελήφθη ὑπ' αὐτῶν. Μία συμμετοχὴ τῶν Ἀλβανικῶν στοιχείων ἡ δποία δὲν θὰ παρηνόχλει τὸν

πληθυσμὸν θὰ ἦτο σκόπιμος. Θὰ ἐπρεπε νὰ καλέσωμεν 2 ἢ 3 ἡλικίας.

‘Η ἀντιαεροπορικὴ ἐξ ἀλλου ἀμυνα, θὰ ἐπρεπε νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος, διότι πρέπει ν' ἀποσοβήσωμεν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τοὺς βομβαρδισμοὺς τῆς πετρελαιοφόρου περιοχῆς, ὡς καὶ τοὺς παραλληλισμοὺς τοὺς ὅποιους θὰ ἡμποροῦσαν νὰ κάμουν οἱ Ἀλβανοὶ πρὸς τὴν καλλιτέραν ἀντιαεροπορικὴν ἀμυναν τῶν ἡμετέρων πόλεων τῆς Ἰταλίας. Χρειάζεται συνεπῶς νὰ ἔτοιμασθοῦν ἀντιαεροπορικὰ μέσα σημαντικῶν διαστάσεων.

ΣΟΝΤΟΥ.—Διέταξα νὰ σταλοῦν, τὰ 75 Σκόντα τὰ ὅποια ἐλάβομεν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν.

Β. ΠΡΑΣΚΑ.—Ἡ ἀμυνα τῶν Τιράνων συνίσταται εἰς δύο δμάδας, ἐνῷ δλη ἡ ἀμυνα τῆς Ἀλβανίας περιλαμβάνει μόλις πέντε.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Χρειάζονται διὰ τὴν Ἀλβανίαν τουλάχιστον 100 πυροβόλα, διότι πρέπει νὰ ἀποσοβήσωμεν τοὺς βομβαρδισμοὺς τῆς ἡμέρας, οἱ δποῖοι καταβάλουν τὸ ἡθικόν. Στείλατε δλα τὰ πυροβόλα σκόντα καὶ Ἔρλικον.

ΣΟΝΤΟΥ.—Δὲν τὰ ἐλάβομεν ἀκόμη δλα. Μόλις φθάσουν θὰ τὰ στείλω. Τὰ Ἔρλικον τὰ στέλλω ἀεροπορικῶς.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἰς τὴν ἐπίγειον ἀμυναν καὶ τὰ καταδιωκτικὰ ἀεροπλάνα. Εὔτυχῶς διαθέτομεν σημαντικὴν ποσότητα ἐξ αὐτῶν. Τὴν 1ην Ὁκτωβρίου εύρισκοντο εἰς Ἀλβα-

νίαν 52 ἀμέσου χρήσεως καὶ 15 μὴ ἀμέσου χρήσεως.
Οὐσιαστικῶς 67 ἀεροπλάνα.

ΤΣΙΑΝΟ.—Εύρισκεται ὑπὸ ἀναχώρησιν τὸ 74ον
συμῆνος.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Νομίζω διτὶ ἐξετάσαμεν δλας τὰς
πλευράς τοῦ προβλήματος.

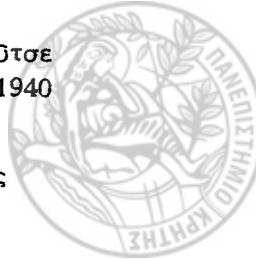
ΜΠΑΝΤΟΛΙΟ.— Αἱ λεπτομέρειαι θὰ καθορι-
σθοῦν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ.

ΝΤΟΥΤΣΕ.—Συνοψίζω.—Ἐπίθεσις εἰς τὴν "Η-
πειρον" παρατήρησις καὶ πίεσις εἰς τὴν Θεσσαλονί-
κην καὶ κατόπιν προέλασις κατὰ τῶν Ἀθηνῶν.

'Η συνεδρίασις ἔληξεν τὴν 12.30'.

Τὸ παρὸν πρακτικὸν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ντοῦτσε
εἰς τὸ Παλάτσο Βενέτσια τὴν 16ην Ὁκτωβρίου 1940
ὅραν 14ην.

Ο Γραμματεὺς
Ἀντισυνταγματάρχης
ΤΡΟΜΠΕΤΙ

Πίναξ διανομῆς τῶν παρέντων πρακτικῶν.

- Ἀντίγραφον ὅπ' ἀριθ. 1 Εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Αὐ-
τοκράτορα.
- > > 2 Εἰς τὸν Ντοῦτσε.
- > > 3 Εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτε-
ρικῶν.
- > > 4 Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Γενικοῦ
Ἐπιτελείου.
- > > 5 Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτε-
λείου τοῦ Β. Στρατοῦ.
- > > 6 Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτε-
λείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ.
- > > 7 Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Ἐπιτε-
λείου τῆς Β. Ἀεροπορίας.
- > > 8 Εἰς τὸν Γενικὸν Τοποθηρητὴν
τῆς Ἀλβανίας.